

SZÁZADVÉG

ÚJ EURÓPAI BIZOTTSÁG: A KONTINENS BIZTONSÁGOS JÖVŐJÉNEK
MEGTEREMTÉSÉBEN KAPHAT KULCSSZEREPEL MAGYARORSZÁG ÉS A
KÖZÉP-EURÓPAI RÉGIÓ

DÁTUM: 2019.09.20.

Juncker – von der Leyen: politikai hangsúlyváltás várható?

- politikai szemszögből megközelítve a kérdést, a közép-európai térség iránti fokozottabb bizalom jele, hogy Ursula von der Leyen egy magyar képviselőre bíz egy ilyen fontos területet, ugyanakkor szakmai szempontból is megalapozott a döntés, hiszen Trócsányi László alkotmánybírói és külügyi-miniszteri pályafutása tükrében alkalmas e pozíció ellátására
- látható volt az előző ciklusban, hogy – leginkább a migrációs válságnak köszönhetően – egy viszonylag önálló politikai blokká alakult Kelet-Közép Európa, amely jelentős konfliktusokba került a német-francia dominanciájú nyugati tagállamokkal → ennek megfelelően a Jean-Claude Juncker vezette Európai Bizottság időnként az eszközökben sem válogatva, próbálta ellehetetleníteni a bevándorlásellenes tagállami kormányokat (különösen a magyar és lengyel kormányzatot)
- eddig több jel is arra mutat, hogy a Bizottság új elnöke minőségileg más politikát képzel el, mint elődje, de aggodalomra adhat okot Frans Timmermans jelölése az ügyvezető alelnökségre, főleg annak tükrében, hogy a holland politikus portfóliójához tartozik az éghajlatpolitika is, amely révén még jobban hozzákapcsolni a klímavédelem topikját a baloldalhoz → a zöld témák felkarolása így politikai haszonszerzésre, illetve figyelemelterelésre is megfelelő lehet

- a régió pozícióját mégis valamelyest javíthatja, hogy egy kelet-közép-európai, a bolgár Krisztalina Georgieva kerülhet egyetlen jelöltként a Nemzetközi Valutaalap (IMF) élére

Stratégiai siker lehet a V4-eknek a bevándorláspártiakkal szemben

- stratégiai fontosságú pozíciót szerezhet Magyarország és tulajdonképpen a V4-ek azzal, hogy Trócsányi Lászlót jelölték a bővítésért és szomszédságpolitikáért felelős biztos → ez az egyik legfajsúlyosabb pozíció a Bizottságon belül, és komoly befolyásolási lehetőség az EU külpolitikai irányvonalának alakításában is
- nem volt még példa arra, hogy a V4-ek ennyire nagy befolyást szerezzenek az EU-ban, mint most: Magyarország és a V4-ek megkerülhetetlen tényezők lettek a közösségen belül → két olyan fontos pozíciót szerezhetnek meg, amelyek alapjaiban határozzák meg az EU jövőjét → mezőgazdaság (Lengyelország), valamint a bővítés- és szomszédságpolitika (Magyarország), ezek stratégiai területek a régió számára
- nyilvánvaló, hogy Ursula von der Leyen a legjobb jelöltek között találta meg a két stratégiai pozícióra → a mögöttük álló országok sikeresek, erős felhatalmazással bíró kormányaik vannak, a jelöltek otthon már bizonyították, hogy rátermettek
- a Bizottság vezetésében lesznek régiós politikusok: a lett Valdis Dombrovskis, a Bizottság potenciális ügyvezető-alelnöke koordinálhatja az emberközpontú gazdasággal,

pénzügyi stabilitással, piacokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos területet, a cseh Věra Jourová, ugyancsak alelnökként az értékeket és átláthatóságot, a szlovák Maroš Šefčovič szintén alelnökként az intézményközi kapcsolatokat és tervezést irányíthatja a jövőben, míg a horvát Dubravka Šuica számunkra ugyancsak fontos két területtel, a demokráciával és demográfiával foglalkozhat majd

- a keleti tagállamoknak erőt adhat a régió gazdasági előretörése: a 11 kelet-közép-európai tagállam 1995-ben a 28 mai tagország GDP-jének 4 százalékát állította elő, a 2004-es „nagy” keleti bővítés évében már öt és fél százalékát, tavaly pedig csaknem 9 százalékát
- Trócsányi pozíciószerzésének politikai megakadályozása nyilvánvalóvá tenné, hogy Brüsszelben még mindig a bevándorlás pártiak vannak hatalmon, és a visegrádiak megkerülésére, sakkban tartására tett kísérletek küzdelmes időszakot hozhatnak → a Bizottságról az állam- és kormányfők tanácskozó testületére (az Európai Tanácsra), valamint az Európai Parlamentre helyeződhet majd a hangsúly (elvi lehetőség)
- Magyarország stratégiája ebben a kérdésben is a stabilitás megteremtése: ennek része a szövetség erősítése a V4-ekkel és az erős kapcsolat bővítése a többi szomszédos országgal, valamint hogy szövetségest találjon a régi tagországok között is (például a határvédelemhez)

Milyen perspektívái lehetnek a pozíciónak?

- a Trócsányi Lászlónak szánt portfólió szorosan összefügg az Európát megosztó bevándorlás kérdésével → a balkáni útvonal állította meg a tömeges migrációt
- szükség van a Balkán integrációjára, a csatlakozási tárgyalásokat meg kell kezdeni vagy gyorsítani kell mindazon államokkal, amelyek megfelelnek a feltételeknek → ez az unió erősödését szolgálja
- a jövőben Albániával és Észak-Macedóniával csatlakozási tárgyalások megkezdése kerülhet majd fókuszba, felgyorsítva mindeközben a strukturális reformokat, a gazdasági fejlődést, rendezve a jogállamisággal kapcsolatosan felmerülő kérdéseket, valamint a korrupcióellenes küzdelmet erősítve + Georgia, Moldova, Ukrajna relációban társulási egyezmények végrehajtása
- Törökország csatlakozási folyamatainak újraindítása nem elsődleges szempont, azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni az ország migráció, gazdaság és kereskedelem területén betöltött szerepét, így e kérdésekben a gyakorlatias kapcsolatfelvétel és hatékony kommunikáció lefolytatása döntő és kiemelt fontosságú tényező
- a magyar biztosjelöltnek jut majd a posztszovjet térséggel gazdasági és geopolitikai szempontból is kimagaslóan fontos Keleti Partnerség (EaP), egy közös politikai kezdeményezés, amelynek célja az Európai Unió, illetve az EU-tagállamok és az EU hat keleti szomszédja – Örményország, Azerbajdzsán,

Fehéroroszország, Grúzia, Moldova és Ukrajna – közötti kapcsolatok elmélyítése és megerősítése

- a „Déli Szomszédság” együttműködési politika az európai szomszédságpolitika (ENP) keretében zajlik, és tíz partnerországot érint (Algéria, Egyiptom, Izrael, Jordánia, Libanon, Líbia, Marokkó, Palesztina, Szíria és Tunézia) → ezek a déli (afrikai, ázsiai) EU-együttműködési programok számos területet fednek le, ideértve a demokratikus fejlődést, a jó kormányzás kérdését, a gazdasági fejlődést, a szociális védekezési stratégiát, és mindezzel összefüggésben a migrációs kihívást

Összegzés

- az elmúlt években a régió által következetesen képviselt értékválasztás és migrációs álláspont meghozhatja gyümölcsét, és mind a Trócsányi László által képviselni kívánt Magyarország, mind pedig a többi közép-európai állam a régió szempontjából meghatározó területeken szólhat majd bele az Unió döntéshozatalába
- a régió bevándorlásellenes szemléletét megjelenítő uniós biztosok, adott esetben akár növelve is saját portfóliójuk súlyát az Európai Bizottságon belül, új irányt adhatnak az Európai Unió következő korszakának